

5-daagse Masterclass-Ontwikkel lab Bestuursadviseur

- Masterclass
- Bedrijfsvoering
- Financiële verslaggeving
- Strategie en Verandering

Deelnemers

Aantal dagen

€ 2995.00

Investering

Locatie

Hoe ondersteunt u uw bestuurder om de juiste besluiten te nemen? Dat is de rol van de bestuursadviseur. Een rol op het snijvlak van ambtelijke organisatie en politiek. Een rol waarin verschillende logica's op elkaar botsen. Een rol ook waarin u vaak als eenling, eenzaam, tussen de verschillende partijen moet navigeren.

De Masterclass/ontwikkellab Bestuursadviseur heeft als doel om medewerkers die bestuursadviseur zijn of vanuit een andere functie regelmatig als bestuursadviseur optreden beter te equiperen voor het strategisch vervullen van deze rol.

De opleiding vertrekt vanuit een visie op de rol als bestuursadviseur, de eisen die de functie stelt en de specifieke vaardigheden. In de loop van de masterclass/het ontwikkellab diepen we deze eisen en vaardigheden uit aan de hand van de verschillende relaties die de bestuursadviseur onderhoudt: met de bestuurder, met de ambtelijke organisatie en met de maatschappelijke omgeving. Het uitdiepen gebeurt door de wetenschappelijke -, praktijk- en ervaringskennis van de docenten en de deelnemers actief uit te wisselen.

Tijdens en tussen de bijeenkomsten passen de deelnemers de verworven kennis toe in hun eigen professionele praktijk. Zij delen en bespreken hun ervaringen vervolgens met de andere deelnemers (intervisie) en de begeleiders (feedback) weer in het ontwikkellab. Zo ontstaat een intensief leerproces van alle deelnemers afzonderlijk en van de groep als geheel.

De Masterclass/het ontwikkellab sluit af met een 'war game' waarin de verschillende vaardigheden worden samengebracht en in een 'serious game setting' worden toegepast.

In samenwerking met

Voor wie?

Ambtenaren

Na deze training

- ✓ leert u adviseren met nieuw elan in deze bijzondere tijd;
- ✓ krijgt u een mix van brengen en halen;
- ✓ onderzoekt u de beste aanpak voor jouw gemeente;
- ✓ werkt u vanuit eigen uitdaging.

Cursusdagen

Programma

Het programma wordt aangeboden door een samenwerkingsverband van de VNG Connect Academie en de School of Governance van de Vrije universiteit. De docenten hebben afwisselend veel ervaring in de adviseurspraktijk en 'state of the art' kennis van de relevante hedendaagse wetenschappelijke inzichten.

Het programma bestaat uit vier trainingsdagen met elk een sessie voor de lunch (10.00-12.30u) en na de lunch (13.30-16.00u) + afsluitende 'war game' (5^e bijeenkomst). Elke sessie combineert een deel kennisoverdracht/presentatie/lezing met een praktisch deel waarin de kennis wordt toegepast aan de hand van praktijksituaties. Tijdens de bijeenkomsten worden diverse intervisiemomenten.

Tussen de bijeenkomsten door werken de deelnemers op basis van een actuele vraag in de eigen praktijk aan de verwerking van de verworven kennis.

Hoofdpijnen bijeenkomsten

1. Ik in de rol van adviseur
2. De adviseur in het professionele netwerk
3. De adviseur en de organisatie
4. De adviseur en de maatschappij
5. 'War game'

Per bijeenkomst

1. Ik in de rol van adviseur

Ochtend: Introductie en kennismaking:

Na een uitgebreide kennismaking aan de hand van diverse werkvormen, vertellen de docenten u meer over het integrale programma van de masterclass/het ontwikkellab. We gaan in gesprek over de filosofie achter het programma en de gekozen werkwijze. Hans Bosselaar maakt u vervolgens wegwijs in de methodische aanpak van het Ontwikkellab, waarbij het uitwisselen en toepassen van wetenschappelijke, praktische en ervaringskennis centraal staat (evidence based practise).

Middag: De rol van adviseur

Na een overzicht van de te onderscheiden rollen zetten we deze gemeenschappelijk in perspectief. De essenties van de rol van de adviseur en de vraagstukken van nu komen aan de orde. De deelnemers verdiepen zich in de verschillende perspectieven.

2. De adviseur in het netwerk (samenwerken)

Ochtend: Het probleem samenwerken

Gemeenten zijn al lang niet meer de centrale speler als het gaat om het definiëren en aanpakken van lokale maatschappelijke problemen. In de bestuurskunde spreekt men van de verschuiving van 'government' naar 'governance'. Samenwerking en integratie van beleid en dienstverlening zijn noodzakelijk om de complexe vraagstukken van deze tijd in gezamenlijkheid aan te pakken. Maar dat is ook meteen het probleem. Samenwerken is ongelofelijk moeilijk, zo blijkt ook uit tal van onderzoeken en mislukte projecten. Gelukkig zijn er, met een zekere relativering en ironie ook uitwegen voor samenwerkingen die niet goed

verlopen. De analyse en de uitwegen staan centraal tijdens het ochtendgedeelte van deze tweede bijeenkomst.

Middag: Morele oordeelsvorming

In de visie van Ben Verleg is de belangrijkste taak van de adviseur om de bestuurder te helpen om tot goede besluitvorming te komen. Een belangrijk thema voor de adviseur is hoe om te gaan met dilemma's. Oordeelsvorming in het algemeen en morele oordeelsvorming in het bijzonder komen deze middag gestructureerd aan de orde aan de hand van ingebrachte casuïstiek van de deelnemers.

3. De adviseur binnen en buiten de organisatie

Ochtend: Samenwerken zonder regie: het vakmanschap van 'the institutional plug'

Hoewel we in de praktijk vaak spreken over de samenwerking tussen organisaties en sectoren, zijn het uiteindelijk de betrokken mensen die het verloop en het succes van de samenwerking bepalen. In de bestuurskundige literatuur wordt veel gesproken over het (persoonlijke) management van samenwerkingen en netwerken. Tijdens deze sessie gaan we in op de vraag wat de werkwijzen en competenties zijn van mensen die bovengemiddeld effectief zijn in het opzetten, managen en/of benutten van netwerken en samenwerkingsrelaties; voor zichzelf en voor het hele samenwerkingsverband. We maken onder meer gebruik van de door Hans Bosselaar (Vrije Universiteit) ontwikkelde competentiescan. Wat zijn uw sterke kanten en welke kunt u meer ontwikkelen?

Middag: Sturen en leidinggeven vanuit vertrouwen

De toeslagenaffaire, de bonnetjesaffaire, de vele rapporten van de Ombudsman en parlementaire onderzoekscommissie, het zijn allemaal indicaties dat het wringt in de relatie tussen de overheid en burgers. De rapporten schetsen een beeld van een groot gebrek aan vertrouwen, over en weer. Tijdens deze sessie zoomen we in op de vraag of en hoe de vertrouwenscrisis zich in het werk van de deelnemers manifesteert. Maar nog belangrijker is de vraag hoe het zover heeft kunnen komen en wat we er aan kunnen doen. Dr. Frederique Six (Vrije Universiteit) is expert op het gebied van vertrouwen. Zij is van mening dat vertrouwen 'naar buiten' nooit los staat van het vertrouwen 'binnen' organisaties.

Gebrek aan vertrouwen leidt bij het maken van fouten vaak tot de reflex om meer regels te maken en meer controle in te bouwen. Contractrelaties en prestatieafspraken leiden tot een steeds grotere verantwoordingslast. Er ontstaat een verstikkend web van regels en prestatieafspraken en wantrouwen wordt dominant bij het leidinggeven en het organiseren van het werk. Bij organisaties leidt de afwezigheid van vertrouwen vaak tot risicomijdend gedrag en tot minder bereidheid tot innovatie.

Leidinggeven vanuit vertrouwen is dan ook een belangrijke stap richting het herstel van de vertrouwensrelatie tussen de overheid en haar burgers. Dr. Frederique Six, neemt u mee in de wetenschappelijke kennis over vertrouwen en de concrete vertaling naar de praktijk van leidinggeven vanuit vertrouwen.

4. De adviseur en de maatschappij

Ochtend: Maatschappelijke polarisatie

Tijdens de ochtendsessie is de vloer voor de sociologie en met name voor de wetenschap rond ongelijkheid, sociale rechtvaardigheid en solidariteit. Wetenschappers van de Vrije Universiteit geven inzicht in de ontwikkeling op deze thema's, die, zo ervaren we dagelijks, behoorlijk onder druk staan. Maar wat is er dan specifiek aan de hand en hoe kan je vanuit het gemeentelijke beleid hier een samenhangend antwoord op bieden; van onderwijs tot huisvesting, van (in)formele zorg tot veiligheidsbeleid en van armoedebestrijding tot het bevorderen van deelname aan de arbeidsmarkt. Deze vraag staat centraal tijdens de ochtendsessie van deze dag.

Middag: Doelgericht werken met interne en externe partners

Hans Bosselaar ging eerder al in op de rol van de 'institutional plug' binnen overheidsnetwerken. Tijdens deze middagsessie gaat hij samen met Jan/Ben in op de samenwerking met maatschappelijke partijen. In de wetenschappelijke literatuur wordt gesproken van co-productie en co-governance, waarbij methoden als 'design-thinking', 'Theory of Change' en actie-onderzoek het werken de publiek-private samenwerking handen en voeten kunnen geven.

5. 'War game'

De laatste dag van de Masterclass werken we met de methodiek Wargame aan eigen casuïstiek. In deze manier van werken komen alle ingrediënten aan bod die eerder de revue zijn gepasseerd. Hierbij spelen we in op actuele zaken en kunnen deelnemers oefenen.

De afsluiting gebeurt door de deelnemers met een slotpresentatie.

Werkvorm: interactie.

Afsluiting en certificering.

Werken vanuit een eigen uitdaging

Om focus te hebben bij het verkrijgen en verwerken van de kennis uit de bijeenkomsten bieden we de deelnemers de gelegenheid om tijdens en tussen de bijeenkomsten te werken aan een eigen ontwikkelplan. Samen met de docenten en de collega-deelnemers ontwikkel je een eigen traject waarin je, aan de hand van een concrete vraag/opgave in je eigen praktijk werkt aan de ontwikkeling van je eigen kennis, vaardigheden en competenties. De uitvoering van je ontwikkelplan komt elke bijeenkomst terg tijdens een intervisie-feedbacksessie.

Docenten

Topdocenten die afwisselend veel ervaring in de adviseurspraktijk hebben en 'state of the art' kennis van de relevante hedendaagse wetenschappelijke inzichten.